

- सूचना - (1) विभाग 1 माथी गमे ते त्रए प्रश्ना उत्तर लखो. दरेकनो गुणभार 14 नो छे.
 (2) विभाग 2 माथी सूचव्या प्रभाए आठ प्रश्नोना उत्तर लखवानां छे. दरेकनो अेक अेक गुण छे.
 (3) समग्र प्रश्नपत्र (50) पर्यास गुणनुं छे.

विभाग - 1

प्र. 1 नीचेना पद्योनी सविवरण अनुवाए करे.

14

1. सुखेषु दुःखेषु च नित्यतुल्यतां
 भयेषु हर्षेषु च नातिरिक्तताम् ।
 सुहृत्स्वमित्रेषु च भावतुल्यताम्
 वदन्ति तां तत्त्वविदो हयसङ्गताम् ॥
2. भूतानि यो हरति कर्महतानि लोके
 यः प्राणिनां सुकृतदुष्कृतकर्मसाक्षी ।
 उक्तोऽस्मि तेन शमनेन यमेन देहे
 प्राणान् प्रजावधिविधौ विनियोजयेति ॥

प्र. 2 नीचेना संवाएनी सविवरण अनुवाए करे.

14

- (क) शाण्डिल्यः - अतिमधुरं प्रस्रवति कण्ठात् । शृणोतु भगवान् ।
 परिव्राजकः - शब्दप्रयोजनं श्रोत्रम् । प्रसङ्गमत्र न गच्छामि ।
 शाण्डिल्यः - प्रसङ्गमपि साम्प्रतं करिष्यसि, यद्यस्य कार्षापणाः भवेयुः ।
 परिव्राजकः - आ ! युक्तव्यवहारी भव ।
 शाण्डिल्यः - मा कुप्यः । अयुक्तं प्रव्राजकाणां कोपितुम् ।
 परिव्राजकः - एष न व्यवहरामि ।
 शाण्डिल्यः - इदानीं पण्डितोऽसि ॥
- (ख) यमपुरुषः - भोः ! भर्त्सितोऽस्मि यमेन ।
 न सा वसन्तसेनेयं क्षिप्रं तत्रैव नीयताम् ।
 अन्या वसन्तसेना सा क्षीणायुस्तामिहानय ॥ इति ॥
 यावदस्याः शरीरमग्निसंयोग नोपनीयते, तावत्सप्राणामेनां करोमि । (विलोक्य)
 अये ! उत्थिता खल्वियम् । भोः ! किन्नु खल्विदम् ।
 अस्या जीवो मम करे उत्थितेषा वराङ्गना ।
 आश्चर्यं परमं लोके भुवि पूर्वं न दृश्यते ॥
 (सर्वतो विलोक्य)
 अये ! अत्रभवान् योगी परिव्राजकः क्रीडति । किमिदानीं करिष्ये । भवतु , दृष्टम् । अस्याः
 गणिकाया आत्मानं परिव्राजकशरीरे न्यस्य अवसिते कर्माणि यथास्थानं योजयिष्यामि ॥

प्र. 3. नीचेनी उक्तिथोमाथी गमे ते वेने ससंदर्भ समजावो.

14

1. आ ! तर्कयामि दुःखभागिनो न म्रियन्त इति ॥
2. न तावत् दृश्यते । सदृशमस्य तमोवृतस्य ॥

PTO

3. अथ किम् । सत्यं मयूरः ॥

- प्र. 4. शाङ्खिल्यना पात्रनी समीक्षा करो. 14
- प्र. 5. ભગવદજ્જુકીયના નામકરણ પાછળ રહેલું દૃશ્ય આલોખી તેની સમીક્ષા કરો. 14
- પ્ર. 6. શાશ્વત હાસ્યની કૃતિ તરીકે ભગવદજ્જુકીયના કથાવસ્તુની સમીક્ષા કરો. 14
- પ્ર. 7. મત્તવિલાસની કથાવસ્તુને તમારા શબ્દોમાં આલોખો. 14
- પ્ર. 8. ભગવદજ્જુકીયના કોઈ બે હાસ્યપ્રસંગ વિષે નોંધ લખો. 14

વિભાગ - 2

- પ્ર. 9 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો. 8
1. વૈયાકરણસર્પેણ खादिता भवेत् । - આ વાક્ય કોણ બોલે છે ?
 2. રંગમંચ ઉપર સહુ પ્રથમ કોણ પ્રવેશ કરે છે ?
 3. અજ્જુકા કોણ છે ?
 4. યમપુરુષ કઈ દિશામાંથી આવે છે ?
 5. પ્રહસનમાં કેટલા અંક હોવા જોઈએ.
 6. મત્તવિલાસના કર્તા કોણ છે ?
 7. अहम् हास्योऽपि प्रहसनम् न जाने । - નો અર્થ શો છે ?
 8. હાસ્યરસનો સ્થાયિભાવ શું છે ?
 9. ઉદ્યાન પ્રવેશ કયા સમયે થાય છે ?
 10. ભગવદજ્જુકીયના રચનાકાર બોધાયન છે, એવું કયા પરદેશી વિદ્વાન માને છે ?
 11. ગણિકાનું નામ શું છે ?
 12. ઉદ્યાન પ્રવેશ સમયે ગણિકાની સાથે કેટલી ચેટી હોય છે ?